Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1431 14 SUBAT 1936 — ԳԻՆ 4 ԼՐՈՒՇ — ՈՒՐԲԱԹ 14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1936

ARAVELK
Siyasi, İktisadi ve edebi yevmi gazete
Galata, Tunel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ԻՍԼԱՄԱՆՐԱԳՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ
ՏՈՒՐՔԻՈ 700 ԼՐՇ. 1400 ԼՐՇ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ 110 ՖՐ. 200 ՖՐ.
ՇՐՋԱՆԱԿԻ 9 SOLUP 15 SOLUP

ԱՐԵՒԵԼՔ

AREVELK

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ◆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ—ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ◆ Telefon 40852

Պիյուր փաղոց թիւ 10
Ղալաթիա, Թիւնէլի կից

AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃՍՄԱՃԵԱՆ

ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ
ՍԵՂԱՆԻ ՎՐԱՅ

Գերմանիա յաջողեցաւ ջնջել Վէրսալի դաշնագրին նուաստացուցիչ արամագրութիւններուն մեծ մասը, ինչպէս պարագաներու խնդիր, Սարի խնդիր, զինուորական ազատութիւն։ Հիմա կը մնայ միայն երկու խնդիր, Հռենոսի ապազինման և գաղթավայրերու խնդիր։ Հեղինակած եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Գերմանիա ի մօտոյ պաշտօնապէս սեղանի վրայ պիտի դնէ այս երկու խնդիրները։

Ի՞նչ է գաղթավայրերու խնդիրը։

Ընդհ. պատերազմէն առաջ Գերմանիա կարեւոր գաղթավայրեր ունէր մեծ մասամբ Ափրիկէի մէջ և մէկ քանի կղզի Խաղաղական օվկիանոսի մէջ։ Ափրիկէի գաղթավայրերը կը կազմէին արեւելեան ծովեզերքի վրայ Զանկիպար կղզին և անոր դիմացը գտնուած ընդարձակ հողամասը, նոյնպէս Ափրիկէի արեւմտեան ծովեզերքին վրայ Ուկադա և ուելի մը, նոյնպէս Ափրիկէի արեւմտեան ծովեզերքին վրայ Ուկադա և ուելի մը, Կամէրունի գաղթավայրը։ Այս երեք երկիրներուն ընդարձակութիւնը Գերմանիոյ տարածութեան եռապատիկին կը հասնէր, քանի մը միլիոն սեւամորթ բնակիչներով և հազիւ 30 հազար գերմաններով։

Այս գաղթավայրերուն մէջ Գերմանիա առեւտրական, երկրագործական և ճարտարարուեստական մեծ ձեռնարկներու սկսած էր և մեծ գրամագլուխներ տրամադրած։

Երբ Գերմանիա պարտուեցաւ, խորտակեցաւ զայն զրկել գաղթավայրերէն և զանոնք բաժնել յաղթական ազգերուն միջեւ։ Բայց այս մասնագրութիւնը արդարացնող պատճառաբանութիւն մը պէտք էր, այդ մասնագրութիւնը արդարացնող պատճառաբանութիւն մը պէտք էր, այդ ալ գտնուեցաւ և ըսուեցաւ որ Գերմանիա իր գաղթավայրերուն բնիկները կը կեղեքէր և անոնց հանդէպ բարբարոս վարմունք մը ունէր, որով պէտք էր այդ բնիկները ազատագրել գերման լուծէն և այսպէս այս գաղթավայրերը յանձնուեցան նորաստեղծ Ազգաժողովին որ անոնց հոգաբար կարգեց Անգլիա և Ֆրանսա։ Այս կերպով Անգլիա իր հոգաբարութեան տակ առաւ, այսինքն իր Ափրիկեան կայսրութեան կցեց Արեւելեան և Արեւմտեան եզերքներու ընդարձակ հողամասերը և Գամէրունին կէսը, որուն միւս կէսը յանձնուեցաւ Ֆրանսայի հոգաբարութեան, իսկ Խաղաղականի կղզիներուն հոգաբար կարգուեցաւ Ճաբոն։

Գերմանիա իր պարտեալի վիճակին մէջ, համակերպելէն ուրիշ բան չէր կրնար ընել, իսկ Իտալիա գտնուցաւ որ այս աւարէն իրեն բաժին մը չհանուեցաւ։ Եւ երբ կը յուսար որ գոնէ ի փոխարինութիւն պ. տի Թոյլատրուէր Կապէշստանը գրաւելու, այդ ալ զլացուեցաւ իրեն։

Հիմա, Գերմանիա պարտեալի դրութենէն դուրս ելած և ինքզինքին հաւասարի իրաւունք ստուած է Լայսիրաւունքը ճանչցած են իր նախկին թշնամիները։ Արդ, ան ժամը հասած կը նկատէ իր բոլոր իրաւունքները արժեցնելու։ Առ այժմ իր նախարարները անպաշտօն կերպով, Ժողովրդեան առջեւ ճառեր կ'արտասանեն՝ բողոքելու համար գաղթավայրերէ զրկուած ըլլալուն դէմ, ըսելով թէ գերման ժողովուրդը կը յորդի իր նեղ սահմաններուն մէջ և ապրուստի նեղութեան մատնուած է։ Չցոյլ նախանիւթերու և հրապարակներու, զոր իրեն կ'ապահովէին իր հին գաղթավայրերը։ Ցեսոյ Գերմանիոյ համար նուաստացուցիչ բան մըն է իրեն ըսել թէ՝ ինքը արժանի չէ գաղթավայրեր կառավարելու, որովհետեւ բնիկներու հետ մարդկօրէն չի վարուիր։

Բնական է որ Գերմանիա չի կրնար հանդուրժել այսպիսի նուաստացումի մը և Անգլիա գուշակեր որ, ուշ կամ կանուխ, պիտի պոռթկայ ան։ Ահա այս պոռթկումը կանխելու համար էր որ Սրբ Սամուէլ Հոր Ազգաժողովին բեմէն յայտարարեց թէ Անգլիա կ'ընդունի թէ գաղթավայրերէ զրկուած երկիրները զժուարութիւն կը քաշեն նախանիւթեր ստանալու համար և նկատի ունի Խորհրդաժողով մը գումարել՝ ապահովելու համար այս նախանիւթերուն արդար բաշխումը բոլոր երկիրներու միջեւ՝ իրենց պէտքերուն համաձայն։

Այս բանաձեւը չգոհացուց ո՛չ Գերմանիան, ո՛չ Իտալիան, որոնք կը պահանջեն սեփական գաղթավայրեր։

Այս յայտարարութենէն վերջէ որ գերման նախարարներ ա՛լ աւելի իրենց ձայնը կը բարձրացնեն գաղթավայր պահանջելու համար։

Խնդիրը այս վիճակին մէջ էր երբ անգլ. Խորհրդարանին մէջ աշխատաւորականներու պատ Լանսպըրի և Լոյտ Ճորճ գաղթավայրերու խնդիր յարուցին և շեշտեցին Գերմանիան գոհ նելու պէտքը։ Մինչեւ իսկ Լոյտ Ճորճ շատ աւելի առաջ գնաց և մոռնալով որ ինք էր Վերսայլի դաշնագրով այդ գաղթավայրերը Գերմանիայէն կորզողը, առաջարկեց ուղղակի Գերմանիոյ վերադարձնել իր հին գաղթավայրերը։ Կառավարութիւնը բնականաբար ընթացք չտուաւ այս առաջարկին, և անորոշ յայտարարութիւններ ըրաւ նոյն իսկ նախանիւթերու հաւասար բաշխումներ կատարելու խնդրին շուրջ, ըսելով թէ շատ փափուկ խնդիր մըն է որ շատ զգուշութիւններու դուռ պիտի բանայ։

Նոյն իսկ պահպանողական երեսփոխաններ, որոնք մենամանութիւն կը կազմեն Խորհրդարանին մէջ, ստիպողաբար բանաձեւ մը ներկայացուցին կառավարութեան, յայտնելով թէ Անգլիա բնաւ չյուժարիր իր գաղթավայրերէն և իրեն հոգատարութեան յանձնուած երկիրներէն ոեւէ մաս օտար երկրի մը յանձնել, մանաւանդ որ պատուոյ յանձնառութիւն ստացած է բնիկներուն իրաւունքները պաշտպանելու համար։

Այս բանաձեւը ա՛լ աւելի պիտի զայրացնէ Գերմանները, որոնք պիտի փութան իրենց պահանջը սեղանի վրայ դնելու։

Հաղորդներ ալ կան թէ Գերմանիա գիտմամբ ազմկալից կերպով այդ խնդիրը պիտի յուզէ, որպէսզի Անգլիա հաւանի անոր ընդարձակման դէպի Պալթիկեան և ուսական երկիրները։

Ակադեմական ժամ Պէնվիլ կը զրկուի
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԹԱՂՈՒՄԷ

ՓԱՐԻԶ, 13.—Պապին ճրամանով, նոր մեռած անուանի ակադեմական ժաք Պէնվիլ կրօն. թաղումէ զրկուեցաւ, որովհետեւ հակառակ Պապին արգելքին, արքայական Աքսիօն Ֆրանսէզ ընկերութեան մը կը մասնակցէր։

ՖՐԱՆՔԵԻՌՈՒՍ ՈՒԽՏԻՆ
ՎԱՒԵՐԱՑՄԱՆ ՇՈՒՐՋ
Մ. ՖԼԱՆՏԷՆ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՈՒՏԱՑ

Այս ուխտը չհոկասեր Լօքառնոյի ուխտին

ՓԱՐԻԶ, 13.—Երեսփ. Ժողովի արտաքին յանձնաժողովին մէջ, Ֆլանտէն բացատրութիւններ տուաւ Ֆրանքեւռուս ուխտի մասին եւ պնդեց թէ այս ուխտը Լօքառնոյի ուխտին երբեք չի հակասեր, եւ բնաւ իրաւունք չի տար Գերմանիոյ որ Հռենոսի ապազինեալ գօտին ամրացնէ ինչպէս կը պահանջէ Գերմանիա։

ՄԱՍՈՒԼԸ ԱՒԵԼԻ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ Կ'ԱՐՏԱՑԱՑՏՈՒԻ

ՓԱՐԻԶ, 13.— Ֆլանտէնի բացատրութիւնները մամուլին խորհրդածութեանց զլխաւոր նիւթը կը կազմեն։

«Ժուռնալ» կը գրէ. Այս ուխտը, բացի հաւաքական ապահովութեան դատը զօրացնելէ, կը թեթեւցնէ Չեխոսլովաքիոյ եւ Ռումանիոյ հանդէպ Ֆրանսայի ստանձնած յանձնառութիւնները. որովհետեւ Ֆրանքեւռուս ուխտին վաւերացումէն կախում ունի չեխեւսովէթ եւ ռումէնեւսովէթ ուխտերուն կնքուիլը։ Այնպէս որ, եթէ Ֆրանքեւռուս ուխտը չվաւերացուի, կը խորտակուի Լուի Պարթուի հաստատած հաւաքական ապահովութեան զիւանագիտական շէնքը։

«Էքսէլսիէօռ».—Էտէնի անգլ. Խորհրդարանի մէջ և Ֆլանտէնի արտաքին յանձնաժողովին մէջ ըրած յայտարարութիւններէն յետոյ, այլեւս Գերմանիա իրաւունք չունի ըսելու թէ Ֆրանքեւռուս ուխտը հակակշիռ է Լօքառնոյի ոգիին։ Գերմանիա ամենածանր սխալ մը պիտի գործէ. եթէ յաւակնի փոխել Հռենոսի ապազինման դրութիւնը՝ Ֆրանքեւռուս ուխտին վաւերացման պարագային։

«Ֆիկառօ» (աջակողմեան).—Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը տարած է զուտ պահպանողական ուղղութիւն մը որ վերջ է անպատեհութիւններէ և յարեւնման է Ֆրանսայի քաղաքականութեան. որով Ֆրանքեւռուս ուխտը լուրջ վտանգ մը չի ներկայացներ։

«Էօվռ» (ձախակողմեան).—Ֆլանտէն և Էտէն փափկօրէն յիշեցուցին Գերմանիոյ թէ՝ երկու ռամկավար երկիրները չեն խարուիր անոր ներքին քաղաքականութենէն և չպիտի թոյլատրեն որ Ֆրանքեւռուս ուխտը վաւերացուելու պարագային փոփոխութիւններ կատարէ Հռենոսի մէջ։ Զանազան մայրաքաղաքներու մէջ մեծապէս ուշադրութեան առարկայ եղաւ Ֆրանս. և անգլ. այս նոյնիմաստ յայտարարութիւնները։

ԷՏԷՆԻ ԿՈՐՈՎԻ ԴԻՐՔԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՀԱՆԴԷՊ

ԼՈՆՏՈՆ, 13.— Էտէն յայտարարած էր Երեսփ. Ժողովի մէջ թէ, Անգլիա կապուած է Լօքառնոյի դաշինքին և արգելք պիտի ըլլայ Գերմանիոյ կողմէ ո՛և է ոտնձգութեան՝ Հռենոսը զինելու մասին։

Իրազեկ շրջանակները կ'ըսեն թէ Էտէն դիտմամբ այս մասին հարցում ընելու հրաւիրած էր ազատական երեսփոխան Մանտէրը և կանխաւ պատրաստուած էր պատասխանը։

Լոնտոնի գերմանական շրջանակները դիտել կուտան թէ, Գերմանիա ո և է նպատակ չունի Հռենոսի մէջ ինքնաբերաբար քայլեր առնելու, այլ խնդիրը պիտի յուզէ իրաւական տեսակէտով, եթէ Ֆրանքեւռուս ուխտը վաւերացուի, որովհետեւ այդ ուխտը կը նկատէ իրեն հակասող Լօքառնոյի ուխտին։

Համամերիկեան խորհրդաժողով

ՈՒԱՇԻՆԿԹԷՆ 13.—Ռուզվէլթ բոլոր ամերիկեան լատին պետութիւններուն ծանուցագիր մը զրկեց, առաջարկելով համամերիկեան խորհրդաժողով մը գումարել, խաղաղութիւնը պահպանելու համար։ Այս խորհրդաժողովը պիտի զբաղի նաեւ կազմութեամբը ամերիկեան պետութիւններէ բաղկացած Ազգաժողովի մը որ պաշտօն պիտի ունենայ պատերազմը արգիլել ամերիկեան պետութեանց միջեւ։

ՈՒՍԹԱՇԻՆԵՐՈՒ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
Ամբաստանեալ Քաղ. յանցաւորը նկատուելով մահապատիժէ փրկուեցաւ

ԷՐՍ ԱՆ ՓՐՕՎԱՆՍ, 13.— Ընդհ. դատախազին ամբաստանագրէն վերջ որ մահապատիժ պահանջեց ամբաստանեալ երեք Եբրվաթներուն համար, պաշտպան փաստաբան Սէնթ Օպան բացատրեց թէ Ուսթաշիներու ընկերակցութիւնը ո՛չ թէ հասարակ ոճրագործներու ընկերակցութիւն մը, այլ իրենց երկրին անկախութիւնը պահանջողներու ընկերակցութիւն մըն է, հետեւաբար գործուած ոճիրը քաղաքական ոճիր մը ըլլալով, կը պահանջէ զլուսոյ վճիռը, Անմահ Ֆրանսայի վճիռը։

Քրայլի պաշտպան փաստաբան Գապաոլ ջրեց իր պաշտպանեալի մասին արուած վկայութիւնը։

Ռայիչի փոխանորդ Մաքս Նօէլ եւս քաղաքական ոճիրի հանգամանքը ի վեր առաւ։ Դատավարութիւնը վերջացած նկատուեցաւ։

Երդուեալները խորհրդակցութեան սրահը գացին և վերադարձան բերելով վճիռ մը որ երեք Եբրվաթները ցկեանս բերդարգելութեան կը դատապարտէ։ Ուրիշ երեք Եբրվաթներ ի բացակայութեան մահուան դատապարտուեցան։

ԷՐՍ ԱՆ ՓՐՕՎԱՆՍ, 13.— Ցեղեռնադատ Ատեանը ի բացակայութեան մահուան դատապարտեց Փավէլիչը, Ուսթաշի Խբրվաթ գաղտնի կազմակերպութեան նախագահը, որ հիմա Թորինոյի մէջ բանտարկուած է. Քվաթերնիչը և դեղագէտ Գէրսէվիչը։ Այս երեքը իբր Մարսիլիոյ ոճիրը կազմակերպող ամբաստանուած են և հաստատուած է իրենց յանցանքը։

ԻՏԱԼԵՒՀԱՊԷՇ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ
ՀԱՊԷՇ ԶԵԿՈՅՑԸ ԿԸ ՀԵՐՔԷ
Իտալացիներու կորուստի մասին Իտալացիներուն տուած թիւերը

ԼՈՆՏՈՆ, 13. — Հապէշ կառավարութիւնը պաշտօնապէս կը հերքէ իտալ. զեկոյցը որ պատերազմին սկիզբէն ի վեր Իտալացիներու կորուստը ցոյց կուտայ միայն 844 մեռեալ։ Հապէշ զեկոյցը կը շեշտէ թէ միայն Թամպիէնի կռիւներուն մէջ Իտալացիները 5500 մեռեալ ունեցած են, որոնց 1500ը ճերմակ և մնացեալը տեղացի։

ՄԱՔԱԼԼԷԻ ԱՌՋԵԻ 20000Ը ԻՏԱԼԱՑԻ ԿՈՐՍՈՒԱԾ

ԱՏԻՍԱԳԱԳԱ, 13. — Հապէշ կառավարութիւնը կը հրատարակէ զեկոյց մը, որու համաձայն, Ցունվ. 20—30 Մաքալլէի առջեւ Իտալացիները 20,000է աւելի կորուստ ունեցան։

ՀԱՊԷԾ ՊԵՏ ՄԸ ԻՏԱԼԻՈՅ ԿՈՂՄԸ Կ'ԱՆՑՆԻ

ՀՌՈՄ 13.—Մարշալ Պատոյլիո կը հեռագրէ.—

Սէլաթի ցեղապետ Ֆիթաորարի Տարէ կէ Պրէմէտէին, զոր Իկը Տէճազ Հաիլէ Սէլլասիէ Կուբաայի և քեռայր Տէճազ Բասսա Սէհէթի, ի տարիոյ հնազանդութիւն յայտնեց։

ԵԹՈՎՊԻԱ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԷՄ

ՓԱՐԻԶ 13.—Եթովպիոյ դեսպան Վոլոէ Մարիամ Ֆլանտէնի ծանուցագիր մը յանձնեց՝ բողոքելով այն որոշման դէմ, որով Ճիպուտիի—Ատիս Ապապա երկաթուղագծին վրայ դէնքերու և ռազմանիւթի փոխադրութիւնը կ'արգիլուի։

ՓԱԽՇՈՂ ԷՐԻԹՐԷՅԻՆԵՐԸ ԼԱՒ Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ

ԱՏԻՍԱԳԱԳԱ, 13.—Հավաս.—Հապէշ կառավարութիւնը լաւ վարմունք ցոյց կուտայ փախստական էրիթրէցի իտալ. զինուորներուն հանդէպ։

Տրիպոլիսի մէջ Իտալացիներուն դէմ պատերազմող Ասաֆի Պաթու եթովպեա գալով. բանակի ծառայութեան մէջ մտած է։

Ուրիշ էրիթրէցի սպայ մը (Իտալիոյ հպատակ հապէշ). Սալապահակ, որ իտալ. բանակէն փախուստ տուաւ, Սիրամոյի ճակատին մէջ վաշտի մը հրամատար է։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՇՏՊՊԱՆՈՒԻՆ

ԱՏԻՍԱԳԱԳԱ, 13.—Հավաս.—Առեւտր. նախարարը որոշեց իւրաքանչիւր վաճառականի յատկացնել 10 զինուորէ բաղկացած պահակախումբեր։

Նահանգապետները պատասխանատու պիտի ըլլան եւ հատուցում պիտի տան իրենց սահմանին մէջ կողոպտուած վաճառականներուն։

Այս որոշումով. Նէկիւսը կը փափաքի քաջալերել ներքին առեւտուրը եւ արգիլել աւազակութիւնը։

«Հավաս» կ'ըսէ թէ կաշիի եւ սուրճի առեւտուրը նոր գործունէութիւն մը ստացած է. որով բարձրացած է եթովպական թալէրին արժէքը։

Կացութիւնը Յունաստանի մէջ
Թագաւորը կը խորհրդակցի

ԱԹԷՆՔ 13.— Եորկիոս Թագաւորը այսօր քաղաք. կացութիւնը պիտի պարզէ ժողովի մը առջեւ, որուն պիտի մասնակցին ժողովրդական, ազատական և միապետական կուսակցութեանց պետերը՝ Ցայատրիս, Սօֆուլիս, Թէոդոքիս, Մէթաքսաս, Փափանաստասիու. Դաֆնատարիս և Տէմիրճիս։ Թագաւորը իրենցմէ պիտի խնդրէ որպէսզի փութով տեւական կառավարութիւն մը ապահովեն երկրին։ Իսկ անկարելի ըլլալու պարագային, յառաջիկայ շաբթու պիտի գումարէ Ներսիս. ժողովը և գոհլիճը կազմելու պաշտօնը պիտի յանձնէ մեծամասնութիւն ունեցող կուսակցութեան։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԹԱՂ ՄԸ ՀՐՈՅ ՃԱՐԱԿ

ԱԹԷՆՔ 13.— Վոլոյի գաղթականներու թաղը հրդեհ մը պատահեցաւ և 40 տուն այրեցան։ Զրոյց կը շրջի թէ հրդեհը վրիժառութեան հետեւանք է։

Քարիւղի խնդիրը

ԼՈՆՏՈՆ, 13.— Անգլիացի դիւանագէտ մը Հավասի թղթակցին յայտարարեց թէ քարիւղի խնդրին համար «Ժընեւ կը սպասէ Ամերիկայի որոշումին, իսկ Ամերիկա ալ Ժընեւի որոշումին»։

Վերջնական որոշումը պիտի արուի մաքնագէտներուն տեղեկագիրը զանազան կառավարութեանց հաղորդուելէն յետոյ։ Իսկ գործադրութեան յանձնախումբը Մարտի կիսուն պիտի գումարուի։

ԱՆԳԼԻԱ ԿԸ ՄԵՂՄԱՑՆԷ՞ ԻՐ ԸՆԹԱՑՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 13.— Օտար շրջանակներու մէջ զրոյցներ շրջան կ'ընեն թէ Էտէն ապահովեց Իտալիոյ դեսպան Կրանտիին թէ չպիտի կիրարկուի քարիւղի արգելքը մօտաւոր ապագայի մէջ և հաշտութեան բանակցութիւններ պիտի սկսին անձրեւներու եղանակին։

Սուրիոյ մէջ ալ բուռն փոթորիկ

ԳԷՑՐՈՒԹ, 13.—Ծովի վրայ փոթորիկը շատ վնասներ հասցուց Գէյրութի նաւահանգիստին մէջ. ուր 2 հոգի մեռան։ Տրիպոլիսի եւ ուրիշ նաւահանգիստներու մէջ տեղի ունեցած մեծ վնասներու լուրերը կը հասնին։

ՍԵՌԱՅԻՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գրեց՝ ՏՕՔԹ. ԱՆՆԱ ՔՍՃԻՂՐԱ

Առոյգ կը հրատարակեմ՝ Ցուլիստանի ծանօթ կին բժշկ. Անն Քաշիղրայի մէկ յօդուածը, որ կը յուշափէ ընկերային շահեկան հարցմը։ Իր տեսակէտները ճիշդ են գժբախտաբար՝ ոչ միայն յոյն ազգին, այլ արեւելեան ազգերէն շատերուն համար։ Ը գոլինակուած՝ սակայն չմարսուած և չյիրացուած բարքերու պատճառած վնասները կը տեսնենք այսօր՝ մեր նորահաս սերունդին վրայ։

Անժամանակ սէրն ու վեներական հիւանդութիւններն արգիլելու միջոցներէն մին ալ, կ'ըսեն շատեր, երկու սեռերու փոքր տարիքէն սկսեալ մօտիկ բարեկամութիւնն է։ Ինչպէս եղբօր և քրոջ միջեւ, նմանապէս ոչ ազգականներու միջեւ եղած յարաբերութիւնները կը փթացնեն, կամ աւելի ճիշդը, կ'աղնուացնեն զգացումները։

Իրենց տեսակէտը փաստելու համար, օրինակ կը բերեն յարաբերութեան մաքրութիւնը այն ազգերուն որոնց մէջ գոյութիւն ունի սոյն մօտիկ բարեկամութիւնը։

Թող թոյլատրեն ինձի չհամաձայնիլ իրենց հետ։ Լոկ բարեկամութիւնը չէ պատճառը յարաբերութեանց մաքրութեան։ Այդ մաքրութեան հասնելու համար պէտք ունինք կարգ մը նախնեաց տուեալներու։ Նախ պայման է ունենալ մարմնական կատարեալ առողջութիւն և մտային ու հոգեկան (գաղափարներու և զգացումներու) հարստութիւն։

Այս բոլորը յատկանիշներն են այն ազգերուն — որոնց մէջ գլխաւոր տեղը կը գրաւեն հիւսիսային, սքանչինաւեան ազգերը որոնց մէջ երկու սեռերու մաքուր յարաբերութիւնները հասած են նշանակելի և գնահատելի բարձրութեան։

Հոգեկան և զգացական աշխարհի շնորհքները հատարկաց են բոլորին։ Անոնց ուրախութիւնը կը հեռաւի մարմնի բոլոր շարժուձեւերուն և ո՛չ միայն սեռային զգացումներուն։ Ուրախութիւն և հաճոյք կ'ընկերանան խոր շնչառութեան, աշխուժութեան և մկանային կանոնաւոր գործողութեանց։ Իրենց ամբողջ էութիւնը կը զգայ հաճոյքի և ուրախութեան նեխուժում մը մարմնոյն բոլոր մասերէն։ Կարծես կենաց և հոգի առած են իրենց բոլոր գործարաններուն բոլոր բջիջներուն։

Հոն մարզանքն ու խաղերը, պտոյտներն ու ճամբորդութիւնները հետազօտութեան հոգի մ կամ առողջապահական կանոններուն հետեւած բլլալու համար չէ որ կ'ընեն, ինչպէս մենք կ'ընենք։ Անոնց համար հոգեկան հաճոյքի պահանջներ են ասոնք։ Այս մարդին մէջ շատ լաւ կը յայտնին անոնք, որովհետեւ շատ փոքր տարիքէն իսկ կը վարժուին իրենց ուրախութիւնը հոն գտնել։

Այն աշխոյժ և կայտառ մարդիկը, այրերն ու կիները, մանչերն ու աղջիկները, մարմնով, միտքով և հոգիով հարստ, կը մտնան թէ տարբեր սեռերու կը պատկանին։ Եւ ի՞նչպէս չի մտնան, քանի որ մարթն զատարբերութեան այնքան շատ միջոցներ ունին։

Սէր և հետաքրքրութիւն ունին խաղերուն հանդէպ։ Ամբողջ հոգիով կը նուիրուին անոնց։ Միեւնոյն ժամանակ ունին գաղափարներու և նոյնիսկ պատյաններու միջոցին, տեղի կ'ունենան թեթեւութիւններ՝ վարմունքի և խօսակցութեան մէջ, ինչպէս նաեւ ուրիշ հազար տեսակ զգուելի արգելութիւններ։

Այս արդիւնքը կ'ունենայ ընդհրինակութիւնը գաղափարի մը օրուն համար պէտք եղած հատուցութիւնը չունի մեր ժողովուրդը։

Թարգմ. Հ. ԱՐՄԷՆ

ՍՈՒՐԻՈՅ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՇԱՐԺԱՌԻԹՆԵՐԸ

Սուրիոյ վերջին անգայնական շարժումին շարժառիթ կը նկատուին Եգիպտոսը երիտասարդներուն փորձին եռանդոտ շարժումները։ 1923ը Սահմանադրութեան վերահաստատման համար Եգիպտոսի մէջ ազգայնական Վաֆտ կուսակցութեան ղեկավար թեամբ երիտասարդներու կատարած հայրենասիրական պոռթկումին յաղողութեամբ պսակուած ըլլալը տեսնելով Սուրիոյ ազգայնականները եւ ոգի եւ սիրեւնդ յաղողութեան յոյսով։ Դէպքերը սկսան պոյքոթի շարժումով մը՝ ընդդէմ Դամասկոսի Ֆրանս. ելեկտրական և հանրակառքի ընկերութեան։ Այս շարժումին հետեւանքով, Յուլ. 18ին Դամասկոսի Վաթանի (ազգայնական) կուսակցութեան կեդրոնը փակուեցաւ և վարիչներէն Ֆախրի Պարօրի և փաստաբան Սէյֆէտտին Մէմուն Ալճէրիս աքսորուեցան։

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ՑՈՅՑԵՐ

Այս դէպքերը Սուրիոյ մէջ կայծակի ազդեցութիւն գործեցին։ Գործադուլը և պոյքոթը արգիլելու համար ձեռք առնուած բռնի միջոցները Սուրիոյ երիտասարդութիւնը ապստամբութեան մղեցին։ Յունվ. 21ին, Դամասկոս, Հալէպ, Հոմս և Համայի մէջ հոդատար վարչութեան դէմ բուռն ցոյցեր կատարուեցան և ընդհարումներ տեղի ունեցան ցուցարարներուն և կառավարական ուժերուն միջեւ։

Շարժումին ա՛լ աւելի տարածուելուն վրայ, Ֆրանս. զինուորներ ոստիկանութեան օգնեցին և երկուստեք սպանեալներ և վիրաւորներ ունեցան։

Եգիպտոսի մէջ եղածին պէս, Դամասկոսի մէջ ալ ուսանողները հանրակառքեր տապալեցին և այրեցին։ Շատ մը ձերբակալութիւններ տեղի ունեցան։

Վաթանի կուսակցութեան Դամասկոսի կեդրոնին փակման և կատրուած զոհերուն իրիւ բողոք Յունվ. 24ին Պէյրութի մէջ ընդհանուր գործադուլ հրաւիրուեցաւ և բոլոր վաճառականները, խանութները և գործարանները փակուեցան։ Ֆրանսացիները Պէյրութի մէջ միջամտելէ զգուշացան, որովհոն արիւնալի դէպքեր չպատահեցան։ Բայց Տրիպոլիսի մէջ ալ գործադուլը արիւնալի դէպքերու տեղի տուաւ։

Վաթանի կուսակցութիւնը, հակառակ Ֆրանսացիներու խիստ միջոցներուն և բռնութեան, շարունակեց իր գործունէութիւնը, ընդհանուր ժողով մը գումարեց և կացութեան վրայ խորհրդակցելէ յետոյ, որոշեց Ազգաժողովին դիմել և բողոքել հոգատար տէրութեան անիրաւութենց դէմ։ Կուսակցութիւնը վերջին դէպքերու մասին տեղեկագիր մը զրկելով, պիտի խնդրէ որ Ազգաժողովը միջամտէ Սուրիոյ գործերուն և վերջ մը տայ արդի կացութեան։

Հակառակ ձեռք առնուած խիստ միջոցներուն, ամբողջ երկրին եւ մանաւանդ Դամասկոսի մէջ գործադուլը կը շարունակէ։ Ֆրանսացի պաշտօնեաները, ճնշումի տակ, կարգ մը Սուրիացի վաճառականներէ և գործարաններէ խոստումներ առին թէ գործադուլին վերջ պիտի տան, բայց ի տես հանրային կարծիքի զրգռուած վիճակին, սարսափեցան յանդգնել իրենց խոստումը և չբացին իրենց գործատեղիները։

Ասոր վրայ, բարձր Գոմիսէրը յայտարարութիւն մը հրատարակեց ըսելով թէ Ֆրանս. կառավարութիւնը աւելի խիստ միջոցներու պիտի դիմէ։ Բայց այս հրամանագիրն ալ ազդեցութիւն մը չբրաւ։ Մագուսով ոչ սուրիացի տարրերու պատկանող կարգ մը վաճառականներ թէեւ բացուեցան, բայց իրենց ապտկեփեզկերը քարկոծուեցան, որով սարսափեցան դարձեալ գոցել։ Գործադուլը կը շարունակէ ամբողջ Սուրիոյ մէջ։

ԴԷՊՔԵՐՈՒՆ ԱՐԶԱԳԱՆԳԸ ԱՐԱԲԱԽՕՍ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Սուրիոյ արիւնալի դէպքերը իրենց արձագանգը ունեցան Ֆրանսայի մէջ և բարձր գոմիսէր կոմս Մարթէլ Փարիզ կանչուեցաւ։ Սուրիոյ վարչապետ Սուպհի Պէյէքէթ կացութիւնը թէ՛ Ֆրանսայի և թէ Եւրոպայի տեղեկացնելու համար ճամբայ պիտի ելլէ։ Այս ճամբորդութիւնները ցոյց պիտի տան թէ Սուրիոյ դէպքերը այլեւս միջազգային հանգամանք և կարեւորութիւն ստացած են։

Ինչպէս որ Եգիպտոսի դէպքերը Սուրիոյ մէջ արձագանգեցին, նոյնպէս ալ Սուրիոյ դէպքերը իրենց արձագանգը ունեցան միւս արաբ երկիրներու, ինչպէս Իրաքի և Պաղեստինի մէջ։

Իրաքի Խարիրգարանին մէջ երեսփոխան մը հարցապնդում մը ուղղեց որուն մէջ կ'ըսէ թէ Իրաք անտարբեր չի կրնար մնալ իրեն դրացի լեզուակից և արենակից եղբայր Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած արիւնալի դէպքերուն հանդէպ։ Եւ աւելին, ան տարսպուած է, Ազգաժողովի անդամի հանգամանքով, Սուրիոյ կացութիւնը պաշտօնապէս Ազգաժողովին տեղեկացնել և այս վերջնոյն մօտ անոր իրաւանց պաշտպանը բլլալ։

Նոյնպէս Պաղեստինի բոլոր խաղաղասէր և քրիստոնեայ Արաբները, Սուրիոյ իրենց եղբայրներուն վիճակովը շահագրգռուելով, ընդհ. գործադուլ հռչակեցին՝ բողոքելու համար հոգատար երկրին Սուրիոյ մէջ գործադրած միջոցներուն դէմ։

Գործադուլը Պաղեստինի բոլոր քաղաքներուն մէջ կը շարունակէ և անգլիացի պաշտօնեաները միջամտելէ կը զգուշանան առայժմ։

ՀԱՅ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏՈՒԻՐՈՒԻ

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՈՎ

=o=

Թէհրանի «Վերածնունդ» կը գրէ թէ, Գ. Կարապետ Ժորժ, անգլիական դեսպանատան մէջ իր երկարատեւ ժրաջան և գնահատելի գործունէութեան համար, հեռեւեալ հրամանագիրը ստացած է Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարութենէն։—

«Մեծ հաճոյքով գալիս եմ ձեզ յայտնել որ Թագաւորը, արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնարարանքով, հաճոյք է ունեցել կարգադրելու որ ձեզ տրուի նոր տարւոյ առթիւ աէմ. Պէ էս (Մէմպըր ավ տը Գրիթիշ Էմփայր— Բրիտ. Կայսրութեան անդամ) աստիճանը, ի փոխարինում ձեր մատուցած արժէքաւոր ծառայութիւններին»։

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻ 1500 ԱՄԵԱԿԸ

ՊՐԻՍԷԼԻ ԵՒ ԱՄՍԹԷՐԴԱՄԻ ՄԷՋ

=o=

Ցունվարին, Պրիւսէլի մէջ, Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութեան 1500ամեակին առթիւ կատարուած հանդիսութիւնները վերջացած են մասնաւոր պատարագով և պելժ վարդապետներու քարոզներով։

Գեր. Յ. Վ. Նալբանդեան, իրեն հետ ունենալով պելժ վարդապետ մը իբր սարկաւագ, հանդիսաւորապէս պատարագած է։ Պելժ դպրոցականները երգեհոնի մասնակցութեամբ երգած են պատարագի մասերը ճշգրիտ ա գասնութեամբ։ Գեր. Շանուան Լէպոն, Լուվէնի համալսարանի աստուածաբանութեան և հայերէն գրականի ուսուցիչը, քարոզած է Ս. գրոց հայերէն թարգմանութեան կարեւորութեան և օգուտներուն վրայ։

Բազմութեան մէջ կը նշմարուէին հայասէր Գոնթ Գարթոն ոբ Վիար նախարարը և այլ յայտնի դէմքեր։

Պելժ անթել հեռագիրը և լրատ գիրները յայտարարած են հանդէսը և ապա նկարագրականը տրած։

Ամսթէրտամի մէջ ալ տեղի ունեցած է այս հանդիսութիւնը Հայերէն Աստուածաշունչը առաջին անգամ 1666ին Ամսթէրտամ տպագրուած ըլլալուն, այս քաղաքը չէր կրնար անտարբեր մնալ Ս. Գրոց հայերէն թարգմանութեան 15դ դարադարձին հանդէպ։ Ամսթէրտամի հռչակաւոր Ս. Գոնիքա-կիւս եկեղեցիին ժողովրդապետը, որուշած էր կրօն. արարողութիւններ կատարել և աղօթել եկեղեցիներու միութեան համար, Ցունվարի վերջընթեր շաբաթը։ Գեր. Յ. վրդ. Նալբանդեան հրաւիրուած էր հայ եկեղեցին ներկայացնելու արարողութեամբ, տպասով ու երգերով։

Պատարագելէ ու թափօրներու և աղօթքներու մասնակցելէ յետոյ առիթէն օգտուելով Հայր Նալբանդեան զուտ հոլանտական լեզուով ուղերձ մը կարդացած է։ Միւս կողմէ, ժողովրդապետին ու հաւատացեալներուն խնդրանքին վրայ, եկեղեցիին կից սրահին մէջ ցուցադրած է հայկական դիրքեր, նկարներ, սպաս ու անօթներ։ Եռոյ տեղի ունեցած է բանախօսութիւններ Ս. Գրոց թարգմանութեան վրայ։

Այս առթիւ Լուկուանի (Լէյդէն) համալսարանի գրատունը զբաղած է ցուցադրելու համար այն հայերէն Աստուածաշունչը, որ տպագրուած է 1666ին Ամսթէրտամի մէջ, և որ ասկեզած ու կատարեալ նուիրուած էր այդ համալսարանին 1670ին, լատիներէն յիշատակութեամբ մը։

ՕՏԱՐ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ

ՆԿԱՐԻՉ Ս. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԻ

«Պերլինէր Թակէպլաթի» յանձնուածին՝ «Վէլա Շեֆիկէլ» հանդէսին մէջ, գրուած է հետեւեալը։

Ժէ. դարու սկիզբները, Շ. Աբրահամ օժտեց իր մայրաքաղաքը Սպահանը շարք մը պերճաշուք շինութիւններով, պալատներ ու դղեակներ, զոր զարդարելու համար գործի լծեց պարսիկ և օտար նկարիչներ։ Այս գլխաւոր նկարիչները ժամանակի ընթացքին գրեթէ անճանաչելի դարձած են, այնպէս որ չեն կրնար լուսանկարուիլ։

Այս իսկ պատճառով, մասնաւոր շնորհաւորութեան արժանի է հայազգի նկարիչ Սարգիս Խաչատրեանը, որ ոգի ի բռին գործի լծուելով, գլուխ հանած է անոնց վերարտադրութիւններուն ամենէն աչքառու մէկ մասը, ցուցադրուելու Պերլինի պետական թանգարանի իսլամական բաժնին մէջ։ Հոն, իրենի ծանօթ մանրանկարչութենէն կիր կ'ընթանայ նաեւ յիշատակարանին նկարչութիւնը։

Առաւելապէս հովուերգական սակայն այս թարգմանութիւնները մեզի ներկայացուցած պարտքը։ Գեղեցիկ տաք և աղջիկներ կը հաւաքուին հոն առանձին կամ խումբ խումբ։ Ոմանք կը պարեն, ոմանք կը շաղակրատեն իսկ ոմանք ալ կը խմեն։ Վրձինները պատոյ ներ կ'ընէ ու գիտնական պերճութիւնը, որ այնքան հիացում կ'առթէ մեզի նախապէս ու մանր նկարներուն վրայ, ոչինչ կը կորսնցնէ իր նրբութենէն ու իսկութենէն, այլ քան հսկայ վարարագրութիւններու մէջ։ Լայնաձգուն ու գունարթ արուեստ կը յայտնաբերին այս նկարները։ Արեւելեան կատարեալ «օազիս» մը։

Թերթը արտատպած է նաեւ Խաչատրեանէն հինգ գեղեցիկ նկարներ։

ՄԵՐԿ ՊԱՐՈՒՀԻՒՆ ՊԱՏԻԺԸ

Մրս Ճոն Գարնըր, ամերիկուհի պարուհին, Մոնթարնասի (Փարիզ) զբօսաշայրին մէջ առանց սեւէ հագուստի պարելուն համար՝ զատարանին կողմէ դատապարտուած էր յիսուն ֆր. տուգանքի։ Պարուհին վերաքննութեան դիմած ըլլալով իր գաթը եկած է վերաքննիչ դատարանին առաջեւ։

Ընդհ. դատախազը, ի պատասխան փաստաբանին, որ կը պաշտպանէր պարուհին պարած հանդիսութեան անօրէնութիւնը, պահանջեց «թնթեւ պատիժ» մը։

Գալով այն պարագային մարդոց մերկ երեւնալը յանցանք է, որուն համար էր որ ընդհ. դատախազը իրաւունք կ'ունենար պատիժ մը տրուելուն, «թեթեւ պատիժ» մը պահանջող օրէնքի պաշտօնեան այսպէս պատճառաբանեց զայն.

— Ամբողջական մերկութեան երեւոյթ մը, կանխաւ լուր չունցող հանդիսատեսի մը համար անսովոր բան մըն է, և ինչ որ անսովոր է, յանկարծակիի կը բերէ մարդը, անուսուսիկ ինչ որ յանցանք կը կազմէ ինձի համար։ Ռուսպրլէի, Լա Ֆոնթէնի և Վոլթէրի երկրին մէջ պէտք է որ թաքնէ կենցաղավարութիւնը յարգանքի, ինչպէս նաեւ պահպանուի ֆրանսական փափուկ ճաշակը։

Այս խօսքերուն վրայ նիստը վերջացած է, վճիռը յետաձգուելով մասնաբերինգ օր. եթէ զուարուելիք նիստին։

"ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ԻՆՉՈ՞Ի

ԼԷՕՆ ԹՕԼՍԹՕԵ

Կոնակէն քալելու ձայն առնելով արագօրէն եւեր դարձաւ։ Ալպինայի աչքերը երջանկութեամբ կը փայլէին։ Երիտասարդը քարացած էր, չէր գիտէր թէ ի՞նչ ընէր և ի՞նչ ըսէր։

— Ժոզէ՛, գոչեց նէ, հօրը նման անունը տալով, և թեւերովը անոր փաթթուելով, իր պաղ և կարմրած դէմքը Միկուրսքիի դէմքին մօտեցուց։ Սկսաւ լալ և խնդալ։

Հասկնալով թէ ո՛վ էր Ալպինան և թէ ինչո՛ւ եկած էր ան, հրամանատարին բարի տիկինը իր տունը ընդունեց զայն, և մինչեւ ամուսնութեան օրը զայն իր քովը պահելու գիտաւորութիւնը յայտնեց։

Զ.

Բարի հրամանատարը բարձրաձայն իշխանութենէն արտօնութիւն ձեռք բերած էր։ Օրէնպուրկէն բերել տուին երէց մը որ ամուսնացուց երկու նշանաւորները։

Հրամանատարին կինը մանկամարդ աղջկան մօրը դերը կատարեց։ Միկուրսքիի աշակերտներէն մին սուրբ պատկերը բռնեց, և Պրժսլովսքի, աքսորական Փոլսնիացի, հեռեւորդ եղաւ։

Որքան որ ասիկա տարօրինակ թուի, Ալպինա որ խորապէս կը սիրէր իր ամուսինը, բնաւ չէր ճանչնար զայն։ Ամուսնութենէն ետքն է որ սկսաւ ճանչնալ։ Ստոյգ է թէ, այս միսէ, ոսկորէ չինուած մարդուն մէջ գտաւ բաւական բաներ, որոնք հատարակ էին և հեռու՝ իր երեւակայութեան մէջ չինուած բանաստեղծական պատկերէն։ Բայց, ատոր հակառակը, ճիշդ այն պատճառաւ որ կենդանի էակի մը հետ էր գործը, հոն գտաւ պարզ և բարի յատկութիւններ, որոնք իր երեւակայած անձին մէջ գոյութիւն չունէին։ Բարեկամներէն լսած էր պատերազմի մէջ Միկուրսքիի ցոյց տուած քաջութիւնը, գիտէր թէ ի՛նչ անվեհեր ընթացք մը ունեցած էր երբ կորսնցուցած էր իր հարստութիւնը և ազատութիւնը։ Ուստի զայն միշտ երեւակայած էր գիւցազն մը որ կ'ապրէր գերբնական կեանքով մը։ Արդ, իրականութեան մէջ, որքան որ տկուն ըլլար ֆիզիքապէս, և քաջ բարոյապէս, գանուկի մը նման հեզահամբոյր և մարդոց ամենապարզն էր։ Իր շրթներուն վրայ կը պահէր միշտ նոյն մանկունակ ժպիտը, ինչպէս նաեւ իր անբաժան ծխամորճը որ Ալպինայի անտանելի կը թուէր իր յղութեան ամբողջ շրջանին։

Միկուրսքի, իր կարգին, միմիայն իր ամուսնութենէն յետոյ է որ իրապէս ճանչցաւ Ալպինան, և առաջին անգամ ըլլալով անով է որ գաղափար մը կազմեց կնոջ մասին։ Ամուսնութենէն առաջ, ճանչցածները չէին կրցած իրեն սորվեցնել թէ ի՛նչ է կինը։ Եւ ի՛նչ որ գտաւ Ալպինայի մէջ, ընդհանրապէս որպէս կին, զարմացուց զինքը և թերեւս կարենար կնոջ մասին զինքը յուսախաբ ընել, եթէ Ալպինայի մասին գործադրեն մէջ, որքան որ տկուն ըլլար ֆիզիքապէս, և քաջ բարոյապէս, գանուկի մը նման հեզահամբոյր և մարդոց ամենապարզն էր։ Իր շրթներուն վրայ կը պահէր միշտ նոյն մանկունակ ժպիտը, ինչպէս նաեւ իր անբաժան ծխամորճը որ Ալպինայի անտանելի կը թուէր իր յղութեան ամբողջ շրջանին։

Միկուրսքի, իր կարգին, միմիայն իր ամուսնութենէն յետոյ է որ իրապէս ճանչցաւ Ալպինան, և առաջին անգամ ըլլալով անով է որ գաղափար մը կազմեց կնոջ մասին։ Ամուսնութենէն առաջ, ճանչցածները չէին կրցած իրեն սորվեցնել թէ ի՛նչ է կինը։ Եւ ի՛նչ որ գտաւ Ալպինայի մէջ, ընդհանրապէս որպէս կին, զարմացուց զինքը և թերեւս կարենար կնոջ մասին զինքը յուսախաբ ընել, եթէ Ալպինայի մասին գործադրեն ամենայն զգացումներ չունենար։

Ալպինայի հանդէպ, որպէս կին, տեսակ մը ներզգամիտ և քիչ մը ալ հեգնական զգացումներ կը տածէր։ Մինչ նոյն Ալպինայի հանդէպ, որպէս Ալպինա, ո՛չ միայն գորովագին սէր մը, այլ նաեւ պաշտամունք մը ունէր։ Գիտէր թէ պարտական է անոր՝ իրեն պարգեւած անսահման երջանկութեան համար։

Միկուրսքիները երջանիկ էին մ'այն իրենց սէրովը։ Իրենց այդ սէրը իրարու վրայ կեդրոնացուցած, անոնք կը նմանէին օտարներու միջեւ մոլորած և ցուրտէն թմրած երկու էակներու, որոնց իրարմով կը տաքնային։ Իրենց կեանքին մասնակից եղող Լիւտվիք ազախինը որ գերիի մը նման անձնուիրութիւն ցոյց կուտար, իրենց երջանկութեանը օգտակար կ'ըլլար։ Նմանապէս երջանիկ էին իրենց զաւակներովը։ Իրենց մուսնութենէն տարի մը վերջը մանչ մը ունեցան. տասնըսաներեք ամիս յետոյ աղջիկ մը։ Մանչուկը մօրը պատկերն էր, նոյն աչքերը, նոյն աչխատութիւնը, նոյն շնորհը։ Աղջնակը գեղեցիկ և քաջառողջ էակ մըն էր։

Իրենց հայրենիքէն հեռու ըլլալնուն և մանաւանդ իրենց մտատեսակ տարբերացուցիչ վիճակի պատճառաւ, դժբաղդ կը զգային ինքզինքնին։ Ալպինա մանաւանդ բարար կը նեղուէր այդ բանէն։ Ան, իր Ժոզէն, իր հերոսը, իտէալը պարտաւորուած էր իրեն քանչիւր սպայի դիմաց բարեկենալ, հերթապահ ըլլալ, վերջապէս գերիի մը նման ծառայել։

Թրգմ. Ա. ԵՂԻԿԵԱՆ

(6) (Շար.)

ՓՈԹՈՐԻԿԻ ԱՒԵՐԻՆ ՄԱՍԻՆ

Նոր մանրամասնութիւններ

Վոսփորի մէջ ընկղմեցան Եագանըք, Ֆէնէրպահչէ, Իսան եւ Սիթէ տ'Աթէն ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Մերսինի մէջ 2 գերման շոգենաւ խրեցան

Հեռագրեալ նոր մանրամասնութիւններ կը հասնին այն աւերներու և վնասներու մասին, զոր առաջ բերաւ վերոյիշեալ անձնաբնթաց փոթորիկը։ Այս կերպով կը պարզուի թէ ենթադրուածէն աւելի են վնասները։

Օգը նախորդ գիշեր հանդարտացաւ և պայծառ անցաւ, իսկ ցուրտը զերոյէ վար մինչեւ 7ի հասաւ։ Երէկ ամբողջ օրը լաւ և արեւոտ անցաւ և նոյնիսկ ձիւնալը սկսաւ։

Դիտարանի տուած հաւատալիքին համաձայն, առ այժմ նոր փոթորիկի կամ ձիւնի հաւանականութիւն չկայ։

ՈՒՆԳԱՓԱՆԻ ԿՏՈՐՆԵՐԸ

Երէկ գրած էինք թէ, Ունգափանի կամուրջի մէջտեղի մասէն երկու կտորներ, փոթորիկի ազդեցութեան տակ բաժնուելով Հալի առաջը և Եէմէշի նաւամատոյցը գացած են։ Երէկ այս երկու մասերը իրենց տեղերէն վերցուելով, Գարաքէօյի կամուրջը բերուեցան և անոր կապուեցան։

ՅՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾԵՐ

Երէկ գրած էինք ծովային կարգ մը արկածներու մասին։ Փոթորիկի հետեւանքով, Վոսփորի մէջ, Զաքուլբի առաջը ընկղմած է Ֆրանս. գրօշով քարիւղատար «Սիթէ տ'Աթէն» շոգենաւը։ Ագայի «Նագաքը» և «Հիսան» շոգենաւերը, որոնք խարսխած էին Փաշա Պահչէի առաջը, ցամաք խրելով խորտակուած են, իսկ «Ֆէնէրբահչէ» շոգենաւն ալ ջուր առնելով մինչեւ կամրջակը ընկղմած է։

Կատարուած ենթադրական հաշիւի մը համաձայն, նաւահանգստին մէջ ընկղմած «ժոթէօ»ներու և նաւերու թիւը 120ի կը հասնի։

«Սասանա» շոգենաւը որ Պէշիկթաշի առաջը խարսխած էր և իր մէջ ունէր Հիմազ գացող թիւրքոստանցի ուխտաւորներ, կը սկսի քշուիլ փոթորիկէն։ Ճամբորդները խուճապի կը մատնուին և կ'սկսին աղաղակել ողբ ու կոծ արձակելով։ Սակայն շոգենաւը կը յաջողի Հայտարբ փաշա ապահանիլ։

ԵՐԹԵՒԵԿ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐՈՒԵԱՒ

Նախորդ օր շատ նուազ և անկանոն եղած էր նաւահանգիստի թէ արուարձաններու երթեւեկի ապահովութիւնը։ Նոյն իսկ Ռոկեղիւրի մէջ շոգենաւի շատ քիչ երթեւեկ կարելի եղած էր։ Երէկ սակայն, երթեւեկի ամէն ապահովութիւն դրեթէ իր կանոնաւոր վիճակը վերստացաւ։

Իսկ այն շոգենաւները, որոնք հետաւոր նաւահանգիստներու ապահովութիւնը կը կատարեն և փոթորիկին ենթարկուած էին, չի կրցան իրենց ապահովութիւնը կատարել։ Այսպէս, «Կիւլ Ճէմալ» շոգենաւը, որ փոթորիկէն առաջ Սեւ Ծով մեկնած էր, կրցած է անվնաս Էրէյլի ապահանիլ։ «Սաղաէթ» շոգենաւը որ Պանտրմա կը մեկնէր, կէս ճամբէն վերադարձած է, իսկ Գոնատանցայի համար ճամբայ ելած «Տաշիա» շոգենաւը, նեղուցէն դուրս չէ ելած։

ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Փոթորիկը Կղզիներու մէջ կարեւոր վնասներ պատճառած է։ Այսպէս, Մեծ Կղզիի մէջ գեղագործ Շինասիի տան ծխանները փլած, Ազիզի սրճարանին ապակեփեղկը կտրած, շատ մը տուներու տանիքները վնասուած և կղմինդրները թռած են։ Նոյնպէս 100է աւելի եղեւիններ արմատախիլ եղած են։

Հէյպէլիի մէջ ելեքտրական ձողերը տապալած և թելերը փրթած ըլլալով, ելեքտրականութիւնը դադրած է և ժողովուրդը դարձեալ կալի լամբարով սկսած է ապահովել իր լոյսը։ Նաւամատոյցին և կղզիներուն տանիքները թռած են։ Իսկ կղզեցիներու

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

8 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1935

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ)

ԳՈՅՔ

ՄՆՏՈՒԿ	Քիլո	Թրք. Ոսկի	Թրք. Ոսկի
Ոսկի ձոյլ վիճակի մէջ	16 606.949	23 359 052 49	
Թղթադրամ		10 406 143.—	
մանրուք		1 205 890.5	34 971.086.0
Տեղական բդրակիցներ			
Թրք. ոսկի		681.561.04	681 561.04
Արտասահմանի բդրակիցներ			
Ձոյլ ոսկի քիլո	4 398 246	6.186 408.05	
Ոսկիի վերածելի ազատ տրվիզներ		748 780.74	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քլիրինկի մնացորդներ		14 238.846 65	21.174.125.44
Գանձատուն			
Շրջաբերութեան մէջ եղող թղթադրամի ստանձնուած վնասարժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած		11.327.785.—	147.420.778.—
ԴՐԱՄԱԳԱՆԱԿ			
Գանձատոմսեր		1.728.700.—	
Մուրհակներ (առեւտ.)		15.255.736.76	16.984.436.76
ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամի իբր եռափաստորութիւն տեսակական արժէքով)		34.297.327.56	
Բ — Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.437 594.38	38.734.921.94
Դրամ ոսկիի եւ «տրվիզ»ի վրայ ավանս		24.181.36	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		4.729.521 91	4.753.703.27
Բաժնետէրեր զանազան			4.500.000.—
	Գումար		3 250 789.
			272.471.401.46

Զեղչի հասնմտութիւն 6 100ին 5.50

ՊԱՐՏՔ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ		Թրք. Ոսկի
Պահեստի դրամ		15 000.000.—
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամ		1.026.756.67
Ցանձնառութեան առնուած թղթդր.	158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած	11.327.785.—	
Ցանձնառութեան առնուած թղթադրամներուն այսօրուան մնացորդը	147.420.778.—	
Ամբողջովին ոսկիով ապահովուած յաւելուածաւոր շրջաբերութեան ելած թղթադրամ	18.000.000.—	
Ոչնաքնթի տեղ յաւելուածաբար շրջաբերութեան ելած	4.000.000.—	169.420.778.—
Ռաւանդներ Թուրք դրամով		14.526.164.33
Տրվիզի յանձնառութիւն		
Ոսկիի վերածելի տրվիզներ	1.388.992.26	
Ուրիշ տրվիզներ և պահանջող քլիրինկի մնացորդներ	18.495.894.63	19.884.886.89
Զանազան		52.612.815.57
	Գումար	272.471.401.46

Ոսկիի փոխարէն կանխավճար 100ին 4 50

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HORE AMCIAN

Basıldığı yer
AKTUN Matbaası
Galata, Tunel Büyük sokak 1

ԼԱՔՍԱԹԻՆ ՊՕՏՕ

Գնդու Ձենէս՝ ֆոթեթափուքեան կիսի ենթ-ուկուիմ, խնդրեմ ինձի փուքով ելնու առի նէս

ԼԱՔՍԱԹԻՆ ՊՕՏՕ

յուծողական շաքարի կեցէք, որովհետեւ միմիայն այն է տեւական պնդութեան ազդու դարմանը

Կը գտնուի բոլոր դեղավաճառներու քովի։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ ԳԼՈՒԽ ԳՈՐԾՈՑ ՎԷՊԸ ԵՂՈՂ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻՆ

14ՐԴ ՊՐԱԿԸ — 14 — ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԻ

Փնտռեցէք բոլոր ցրուիչներէն։ Կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, թիւ 10 ԱՐԹՈՒՆ տպարան։

5 ՊՐԱԿՆՈՑ ՀԱՏՈՐԸ ԶՐԻ Է

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻ պրակները փնտռել «Անժ Բիթուէ»ի պրակին մէջ

ՊՐԱԿԻ ԳԻՆՆ Է 5 ՂՐՈՒՇ

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՑՐՈՒԻՉՆՆԻԷՆ ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻ ՊՐԱԿՆԵՐԸ

Անոնք որ ցրուիչներու միջոցաւ դժուարութիւն կը կրեն սոյն խիստ հետաքրքրական վէպին պրակները ձեռք ձգելու համար, կրնան վերոյիշեալ հասցէին երկտողով մը իրենց հասցէն տալ, ու բոսթի միջոցաւ կանոնաւոր կերպով ստանալ, ինչպէս կ'ընեն շատեր։

Ի՛նչու տառապիլ, երբ կայ կՌԻՓԻՆը

GRIPIN

Պէտք է ըլլայ առաջին անունը, զոր պէտք է յիշել, երբ կը սկսիք տառապիլ գլխու կամ ակռայի ցաւերէ, հարբուխէ, կոտրուածքէ և կամ ցրտառութեան հետեւանք ունեցէ ուրիշ ցաւերէ։

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՐԴԻՒՆՔ

Առանց ոեւէ վնաս հասցնելու տամոքսին, սրտին և երիկամունքներուն

Փորձելը ընդունիլ ըսել է

ՍԱԿԱՐԱՆ

13 Փետր. 1936 Սրանպոլ

ՊԱՏԱՔՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԲԱՆԵՐԲԴՂԹԵՐ

Ֆրէնչ Ֆոնսիէ եղիպ. 1886	108.—
» » » 1903	82.—
» » » 1911	80 50
Ներքին փոխառութիւն	99 —
933ի » էրկանի	95 —
Սվոզ—էրզրում	95.—
Անատոլու պարատ. Ա. Բ.	43 20
Գ.	44 50
Գ.ն Անատոլու	46 65
Անատոլու բաժ.	23.15
Իսնի Թլուրք Ա.	25 40
» » Բ.	23 52
» » Գ.	23.55
Թրամվէյ բաժ.	24.—
Ռէտի	2.15.—
Շերքէթը Խայրիյէ	4.25
Իշ Գանքասը	9.50
Մերքէզ Գանքասը	60.50
Գոմանթի	7.—

ՁԷՐԵՐ

Լոնտոն	623.—
Բարիզ	12.06
Հռոմ	9 87.—
Գրիւքսէլ	4.73.—
Զուիցերիա	2.45.—
Հոլանտական (Ֆլորին)	1.17.80
Պերլին	1.97.91
Աթէնք	84 20.—
Աւստրիական	4.18.80
Տոլար	0 80 72
Լէվա	63.46 6
Մոսքուա	10 88.52

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Սթերլին	620.—
Լիրէթ	155.—
Ֆրանք ֆրանսական	167.—
Զուիցերիական ֆրք.	815.—
Գերմանական ֆրք.	82.—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24.—
Տոլար	124.
Ռուբլամարք	34.—
Գանք Օթոման	235.—
Մէճիտիյէ	42.50

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՈ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Բրնիքըմ խան Ա. յարկ թիւ 93, 95—97։ Թէլէֆոն 44792։

Հայաբնակաց Շոգենաւային Ընկ.

ԱՄՍՕՐԵՐԱՄ

Արտածման ապատարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումներ գէպի Անվերս, Ռոթերտամ, Ամսթերտամ, Համբուրկ։

Ulysses Փետր. 15ին
Orestes » 28ին

Գնաերու վրայ, մասնաւոր շոգենաւային ապատարկութիւն. Հանեցէք և Մայնի բոլոր նաւահանգիստներէն։

Ներածման ապատարկութիւն

Ամսթերտամէն կ'ապատարկուի

Orestes Փետ. 28ին
hermes Մարտ 10ին

Ամսթերտամէն մօտալուտ մեկնումներ

Hercules Փետր. 26ին

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի ապատարկութիւն

Ուղղակի ապատարկութիւն Սուքսումայի, Քոպէ, Տէյրէնի. Զինիֆուսայի, Շանկհայի, Հանկ-Քոնկի, Ինկրուպի, Գալամպայի, Սուէզի, Բորթ Սայիտի, Գենուայի և Գալուստ մինչեւ։

Գիրլան, Մարսիլիա, Գարլէլանա, Վալէնսիա, Լիմբրուլ և Կլասգու։

Durban Maru Փետր. 21ին
Delagoa » Մարտ 18ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ. կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներու ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՈ
Կալաթա, Զուիր Բրնիքըմ խան,
Թիւ 95—97

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ Եվրոպայի ցամաքային Գալֆս-Փարիզ և Գալիս-Լանտան գիծերու համար։ Ցամաքային կուտայ նաեւ իտալական օդանաւային ընկերութեան Բիրքա-Աթէնք-Գրինոպիզի գիծին համար։

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLOYD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՄՕՐԷԱ

Դշ. 29 Յունվ. ժամը 17ին գէպի Գուրիպազ, Վառնա, Գոսթանցա, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

ԳՈՒՄԷՆԱ

Եշ., 30 Յունվ., ժամը 17ին գէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա, Նովոռոսիոք, Գաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

ԳԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 30 Յունվ. ժամը 20ին Զալաթիոյ քարափէն գէպի Փիրէա, Գրինոպիզ, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ., 1 Փետր. ժամը 17ին գէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէա, Փաթրաս, Գրինոպիզ, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՍՓԱՐԹԻՎԱՆՕ

Բշ., 3 Փետր. ժամը 17ին գէպի Փիրէ, Փաթրաս, Մալթա, Նափոլի, Գարսըլոն, Վալէնսիա, Մարսիլիա, Ճէնով։

ՐԱԼՏԷԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին գէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օռէսա։

ՅԷՆԻՍԻԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին գէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Գրինոպիզ, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՃԷԼԵՕ

Եշ. 6 Փետ. ճիշդ ժամը 17ին Փիրէա, Գրինոպիզ, Վենետիկ և Թրիէսթ։

ՄԻՐԱ

Դշ. 12 Փետր. ժամը 15ին գէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Տրապիզոն Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

ԳԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 13 Փետր. ժամը 20ին Զալաթիոյ քարափէն գէպի Փիրէա, Գրինոպիզ, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ԳՈՒԼՍԷՆԱ

Շբ. 15 Փետր. ժամը 17ին գէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէա, Փաթրաս, Գրինոպիզ, Վենետիկ, Թրիէսթ

ՄՈՐԷԱ

Կիր. 17 Փետր. ժամը 17ին գէպի Փիրէ, Փաթրաս, Նափոլի, Գարսըլոն, Մարսիլիա, Ճէնով։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լլոյդ Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալութեան Մերքէզ Բրնիքըմ խան, Գալաթա, Թէլէֆոն 44877—8—9 կամ Բերայի ճիւղը Գալաթա-բայ Թէլ 42490

Գործակալութիւնս հոլանդական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ և կապ պահելով հոլանդական ընկերութեանց հետ գործ է

Անի բոլոր ցանանցգիտնականներուն համար ապրանքներ ընդունելու փոխարէն ուղղակի քանիներ։

ՌՈԼԱՆ Տ'ՍԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Բ. ՄԱՍ

ՊՈՆԱՓԱՐԹ ԵՒ ԿՂԷՈՊԱՏՐԱ

ԲՈՒՐԳԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

Մամէլուքներու հրամանատարը, Մուրատ պէյ Գուրանի վրայ երդում բրած էր որ թշնամին բնաջինջ պիտի դարձնէր իրենց սուրբ հողը մուտք գործելէ առաջ, ուստի գլուխը անցած իր հեծելազուն գեղարուն, յարձակում գործեց Պոնապարթի բանակներուն դէմ, որոնք այս անգամ չորս գծի վրայ, չորս կարգերու բերդացած մարմիններով և [illegible] թնդանօթներով՝ կը սպասէին ահեղ ճակատամարտներու։

Բժշկները, դիտաւորները, բոլորը գործի լծուած էին։ Հակառակ իրենց անապատային անվարժ ճամբորդութեան մը պատճառած յոգնութեան՝ իրենց տրամադրութիւնը այնքան լաւ յարած էին որ, կարող էին հրաչքներ գործել։ Անմիջապէս առաջին նշանը տուած էր նշանաւոր թէնօր Վիլլոթօ, երկնային խրախոյս մը հոսեցնելու համար իր զինուորներուն, երգելով «Մարսէյլէզը», որուն յաջորդեց քաջարի Ֆրանս. զինուորներու հազգուն բխող ահեղագոռ քաջերգը։

Մամէլուքները իրենց բոլոր դակ վայրագ կիրքերը սրած՝ երեք անգամ յարձակեցան Պոնապարթի բանակին վրայ, բայց երեք յարձակումներն ալ ձախողած էին մեծ կորուստներով։

Պոնապարթ այլեւս պաշարողակալ էն յարձակողականի անցնելու ժամը յարմար դատելով, տուաւ նշանը, որուն վրայ կարգ կարգ եղաւ Մամէլուքներու բանակը, ու անոնցմէ շատեր նետուեցան Նեղոսի մէջ ու խեղդամահ եղան։

Պոնապարթ այդ ահեղ ճակատամարտէն յետոյ հեծաւ իր ձին ու ամբողջ առաւմանակատը տէջ անցուց։ Տեսաւ որ թշնամին հազարաւոր ձիու գիակ ձգելով փախած էր, մինչ իր վիրաւորները անոնց հետ բազդատելով, շատ աննշան էին։ Տեսաւ վիրաւոր զինուոր մը որ իր թաց մէկ ձեռքին արիւնոտ կէսը վեր բարձրացուցած, իր անցքին վրայ կը գոչէր։

— Կեցցէ՛ Նափոլէոն։

Այն առեն կեսարի չափ հզօր զգաց ինքզինքը Զօրապետը ու խորհեցաւ։

— Հիմա՛ համոզուած եմ որ նոյն իսկ աշխարհը նուաճելու ոյժ ունիմ։

Նոյն գիշերը, Եգիպտոսի յաղթականը՝ փախուստ տուած Մուրատ պէյի պալատին մէջ կը հաստատէր իր ընդհ. սպայակոյտը։ Հազիւ երկարած էր բազմոցին վրայ, երբ Պէրթիէ ներս մտաւ լուսագոյն կերպով տրամադրուած։

— Օ՜հ, օ՜հ, կը ցնորհաւորեմ բոլորդ ալ. ինչպէս էք, լա՞ւ էք, յարեց Պոնապարթ զուարթագին։

— Զօրապե՛տ, այսքան փայլուն յաղթութիւններէ յետոյ ի՞նչպէս ուրախ չըլլանք։

— Վստահ այդ մասին, բայց չեմ կարծեր որ բոլորովին այդ է իմ մտս գալուդ շարժառիթը։

— Սակայն Զօրապետ ...

— Դուն որ Վէրթիէի մը մեքլամազնատութիւնը հագցուցած էիր հոգիդ, ինչպէ՞ս եղաւ որ հերոսական կրակով վառեցիր ջիղերդ ու գարձար անկուն, անյաղդող, ահեղ...։

— Բայց Զօրապետ, չէ՞ որ ուխտած եմ քու ճամբէդ քալել, իմ պարտականութիւնս չէ՞ր զինուորներուն ներշնչել հաւատք եւ յոյս...։

— Պէրթի՛է, գուն չատ լաւ զինուոր մըն ես և հրաշալի սպայակոյտի պետ ը։ Վստահ եմ որ, գուն լաւագոյն հաւատարմական զգացում մը կը տածես ինծի հանդէպ։

— Նոյնիսկ ձեզի համար պատրաստ եմ մեռնիլ, Զօրապե՛տ։

— Բայց չե՞ս կարծեր թէ քու այդ քաջառոյզ արտադրութիւններուդ մեծ զօրավիգ կը հանդիսանայ... Փալէ Բուայէալի Օ[illegible] բիան... որ յաճախ քեզ մոտ կուտայ Փարիզի կեանքիդ տուութիւնները։

— Զարապե՛տ, ինչպէ՞ս փանցեցիք իմ ամենամեծ գաղտնիքիս, բացագանչեց տարակուսանքի։

— Կան տակաւին շատ գաղտնիքներ, որոնք սկիզբ կ'առնեն իմ յատնած ճշմարիտ երեսէն ու մեզ կը տանին բուռն հեռուները։

Ըսեմ այս առթիւ թէ, [illegible] բիան առանձին չէ «Օրիանի» [illegible] կան անոր նման բազմաթիւ [illegible] ներ, որոնք ճշմարիտը խոստանալու համար, ունեցած են [illegible] ական կամք եւ անձնուրաց [illegible] մեռաւութիւն մը, իրենց [illegible] բոլոր օգտակար ծառայութիւնը պարտիզելու համար։ Անոնք չունենալով քաջութիւնը յայտնուելու, մասնակցած [illegible] վարած բոլոր ճակատամարտներ ունեցած էն մեծ ազդեցութիւն [illegible] լաւագոյն զօրավարներու [illegible]

(Շար.)